

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES (POLITICAL SCIENCE)
EXAMINATION: DECEMBER – 2025
FIRST SEMESTER
Subject: International Relations (POLMJC-102)

Date: 04/12/2025

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions as per the Instructions.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Answer should be precise and to the point.

Q. 1) Answer any TWO of the following questions in 500 words. (2X15 marks) (30)

1. Explain the objectives and characteristics of the New International Economic Order.
2. Explain the impact of contemporary issues such as Globalization, Terrorism, Human rights violations and Environmental crises on International Politics.
3. Explain the Elements of National Power and their impact of International Relations.

Q. 2) Answer any TWO of the following questions in 300 words. (2X10 marks) (20)

1. Explain the role and importance of regional organizations in international co-operation and development.
2. Explain the organizational structure and objectives of the United Nations Organisation.
3. Explain the difference between the concepts of arms control and disarmament in International politics.

Q. 3) Answer any TWO of the following questions in 100 words. (2X5 marks) (10)

- a. Explain the nature of International politics.
- b. Explain the importance of North-South Dialogue in International relations.
- c. Explain the objectives of SAARC.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) दिलेल्या सूचनेनुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
२) उजवीकडील तक्त्यातील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
३) उत्तरे अचूक आणि मुद्देसुद असावे.

प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ५०० शब्दांमध्ये लिहा. (२ X १५) (३०)

- १) नवीन आंतरराष्ट्रीय आर्थिक व्यवस्थेची उद्दिष्टे आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- २) जागतिकरण, दहशतवाद, मानवी हक्कांचे उल्लंघन आणि पर्यावरण संकटे या समकालीन मुद्द्यांचा आंतरराष्ट्रीय राजकारणावरिल परिणाम स्पष्ट करा.
- ३) राष्ट्रीय शक्तीचे घटक/अंगे सांगून त्यांचा आंतरराष्ट्रीय संबंधावरील परिणाम स्पष्ट करा.

प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे ३०० शब्दात लिहा. (२ X १०) (२०)

- १) आंतरराष्ट्रीय सहकार्य आणि विकासातील प्रादेशिक संघटनांची भूमिका आणि महत्त्व स्पष्ट करा.
- २) संयुक्त राष्ट्र संघटनेची संघटनात्मक रचना आणि उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
- ३) आंतरराष्ट्रीय राजकारणातील शस्त्र-नियंत्रण आणि निःशस्त्रीकरण संकल्पना सांगून त्यातील फरक स्पष्ट करा.

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे १०० शब्दात लिहा. (२ X ०५) (१०)

- अ) आंतरराष्ट्रीय राजकारणाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- ब) आंतरराष्ट्रीय संबंधातील उत्तर-दक्षिण संवादच्या संकल्पनेचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- क) सार्क (SAARC) ची उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.